

Drmić se u svojim kratkim, satiričkim oblicima igra riječima, preokreće ih, stvara kalambure, paradokse, igra se realizacijom metafore, pa mu taj jezički ludizam pomaže da bude što duhovitiji u komentaru našeg svagdana.

Ono što je pak posebnost njegova iskaza je to da oštra društvena kritika nikad ne prelazi u gorčinu, a niti je autoru cilj pisati invektive. On je prije svega nenametljivi, samoironični promatrač koji jezičnim igrama očučuje stvari i pojave koje bi nekom drugom, manje senzibilnom i oštroumnom, promakle.

Autor baš i ne pršti od vjere u čovjeka, niti u progres čovječanstva, a i o sebi govori bez iluzija. Veli, upoznao je sebe i ..." ništa posebno".

Rijetko se danas može vidjeti da netko objavi tek rečenicu dvije, a u kojima je toliko priče. Umjetnost sažimanja.

Darija Žilić

Cijena 80 kn.

Jandre Drmić KALAMBURE BARUTA AFORIZMI

Jandre Drmić KALAMBURE BARUTA

AFORIZMI

Jandre Drmić

KaLaMBURE
BARUTA

JANDRE DRMIĆ
KALAMBURE BARUTA

VLASTITA NAKLADA
copyright©Jandre Drmić

OBLIKOVANJE KORICA
Mario Jurjević

OBLIKOVANJE TEKSTA
Maja Pauković

TISAK
Studio Moderna

ZAGREB, 2021.

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne
knjižnice u Zagrebu pod brojem 001093504.

ISBN 978-953-55367-5-8

Jandre Drmić

_KALAMBURE BARUTA

_naša stvar

Doista je lijepa. Šteta što nije naša.

Tražili su promjene, al' ništa nisu našli.

Ne bojimo se istine. Daleko je to od nas.

U laži su kratke noge pa dominira politika sitnih koraka.

Najbliži premijerovi suradnici daleko su od sposobnosti.

Moguće je ući u glave političara. Ima tu puno praznog prostora.

Moje simpatije su uz premijera. Šteta što taj nije naš premijer.

Malo je poznato da ministar izvrsno igra tenis. Poznatiji je po reketu.

Ministra i državnu tajnicu zatekli u nezgodnom položaju. Baš su dijelili plijen.

Ministar živi u toliko kvadrata da se često izgubi.

Pošto se ništa ne sadi, strašila sa njiva postavljena su u Ministarstvo poljoprivrede.

Naše farme su se urušile pred najezdom stoke.

Naša zemlja je lijepa i bezvoljna. Opatija i apatija.

Ljudi s mora ne zabijaju glavu u pijesak. Sve su betonirali.

Vlast vozi u pogrešnom smjeru, a građani plaćaju kazne.

Vlast banči, a narod se ne trijezni.

Pijana država ne drži vodu. Korumpirana – utapa.

Obećali su med i mlijeko. To djeca vole.

Hrvatunjare.

Nakon regularnih izbora glasači su poništeni.

Naš doprinos političkom uređenju: demokratski feudalizam.

Na Markovom trgu ima svega...i markomana i markomafije i...

Naša demokracija je proces. Kao Kafkin.

Ostvario hrvatski san: jučer čoban, danas ban.

Uzeli su mlat i zbili redove.

Srca kucaju za domovinu tako silno da se ne čuje
glas razuma.

Vanzemljaci.

Matirali su nas šahovnicom.

To slavno obiteljsko stablo podarilo nam je
mnogo balvana.

Na čelu nula nije jedan nego najveća nula.

Vratili su Jelačića na trg i uveli kmetstvo.

Bio je to đavolski plan: dvjesto rogatih obitelji.

Kada ti oderu kožu, uzalud je ići dermatologu.

Za vrijeme bogatog ručka na salveti je crtao
granice siromaštva.

Izjava o stoki sitnog i krupnog zuba proslavila je
jednog mesara.

Dok je Otac Domovine sve nosio na svojim
leđima, država je bila na konju.

Aj nevolje! Narod hipnotiziran, a hipnotizer
umro.

Invalidi dolaze na vlast zahvaljujući deficitarnosti
tijela. Biračkog tijela.

Policija i zakoni su nam kao golf igrališta. Palice i
rupe.

Ugledni kriminalac poslao arhimedovsku poruku
policiji: „ Ne dirajte moje krugove!“

Poduzetnik koji poznaje vođu ne treba knjigovođu.

U ratu je bio zadužen za raketni sustav, a u miru se prebacio na reketni.

Jedino čega imamo u izobilju je nedostatak dokaza.

Ne treba ostati bez zubi da bi se znalo kako desni grizu.

Nema toliko pokvarenog aparata koji majstori ne bi popravili. Osim državnog.

Kada se narod uzvrpolji, puste mu himnu.

Ima takvih grabežljivaca koji bi, da su vlasnici cijele planete, rekli. „Svijet je mali“.

Narod je u nevolji voljom naroda.

Narod ne možeš prevariti. On uvijek glasa za najbolja obećanja.

Čemu toliko policajaca na granici? Valjda osiguravaju mjesto zločina.

Toliko mrzi druge da na stigne voljeti ni sebe.

Rekao je: mrzim laž, licemjerje, podaništvo, grabežljivost... Rekli su mu: mrziš sve što je hrvatsko.

Naše zajedništvo demonstriramo kolektivnim halucinacijama.

Okrenuli smo se budućnosti. Leđima.

Od duhovnih pastira ov cama je vuna.

Da nam umjesto nade ulijevaju vino, bilo bi nade.

Čovjek sa škrabicom u crkvi „skuplja priloge“, a ispred crkve „prosjači“.

Ako je svećenik više nad mobitelom nego nad knjigom, onda je njegov poziv propušten poziv.

U čuvanju „naših vrijednosti“ ističe se posebna vrsta čobana.

Do podne urla „ubij“, a od podne propovijeda svetost života... do mraka.

Čudo Uskrsa? Pojedu se tone šunke, a svinje ostanu netaknute.

Umjesto krova, nad glavom mu je stambeno pitanje.

Siromah iz kvarta mi govori da je jučer napravio uspješnu plastičnu operaciju. Skupio je devedeset boca.

I siromasi imaju putra na glavi. Al nemaju kruha.

Sirotinja se nema čega sramiti. Legalno je stekla sve što nema.

Što nas ne ubije, čini nas slabijim.

Nemate za zimovanje...nemate za ljetovanje... pa imate hrvatsko proljeće.

Jučer je pjevao „Po šumama i gorama“, a danas ima tri pilane.

Da štrajkamo gladu?! Nemam vam ja za to apetita.

Poljoprivrednici više ne prosvjeduju. Džaba su obrađivali ceste.

Nemamo tekstilnu industriju, nemamo željeznicu, nemamo... nemamo od igle do lokomotive.

Avioni naše kompanije ne padaju. I ne lete.

Uhljebi se razmnožavaju diobom.

A možda nam jednog dana krene pa dođemo na nulu.

Službenik sjedi, a posao stoji.

A ima i takvih štakora koji se ukrcavaju na brod koji tone.

Nacisti su palili knjige. U Hrvatskoj to treba ponoviti tri milijuna puta.

Krugoval je radio na crno.

Kad odložim novine, ruke su mi crne od papira, a glava od sadržaja.

Novinara koji ga je nazvao nepismenim tužio je za duševni bole.

Moćnici su pozvali novinare na večeru i pojeli ih.

Nije se uspio zaposliti na HTV –u. Smetnje na vezama.

HTV zapošljava vodoinstalatore. Da ne procuri istina.

Neugodnu istinu teško je ubiti. Lakše je ubiti novinara.

Završavajući emisiju, HTV – voditelj je rekao: „Nažalost, naše vrijeme je ograničeno.“ Kao i ti – pomislih.

Za njih se čulo jer su sjekli uši.

Na to pitanje stavili smo točku praveći se da iznad nje ne vidimo upitnik.

Žrtve rata se prevrću u robu.

I djeca političara su stradavala u ratno doba.
Najčešće zbog prebrze vožnje.

Nije poginuo džaba. Pokopali su ga o državnom
trošku.

Čovjek svašta preživi. I agresore, i branitelje...

Kod nas su i mine zaostale.

U državnoj ustanovi nismo bili baš državotvorni
pa su nam poslali deputaciju da obavi amputaciju.

Jučer je izišao iz opanaka pa danas nezgodno gazi.

Stoljećima smo sluge strancima. Gost je uvijek u
pravu.

Priljev mazgova, odljev mozgova.

Gradomračelnik.

Tko god pobijedi na izborima, većinu imaju ništarije.

Bezobrazovan.

Ni jedan član njegove stranke ne usuđuje mu se suprotstaviti. Ni žena, ni djeca, ni rodbina.

Slika govori više od tisuću riječi. Osobito ako je slika na novčanici od tisuću kuna.

Napravili su budalu od njega. Više se nije dalo učiniti.

Ako se kupovanje ljudskog tijela zove prostitucija, kako se zove kupnja biračkog tijela?

Balkanci? Majstori igre slučaja.

Neuračunljivi Srbi misle da su nebeski narod, a neubrojivi Hrvati pucaju u zrak.

Srbi su nebeski narod. To je najoriginalniji svemirski program.

Ulice se ne imenuju po živim ljudima pa su ubili omiljenog premijera.

Ravnatelj psihijatrije poručio kolegi, ministru zdravlja: „Ministre, naša vrata su vam uvijek otvorena.“

Hrvati su gastronomski kreativci. Mogu sve svariiti.

Evo zore, bit će mraka.

Stojim pred Palačom pravde, al vidim samo palaču.

Imamo kriminalaca toliko velikih da ne stanu u zatvor.

Je li kriv ili nije, još se ne zna. Konobar iz elitnog restorana mi je rekao da suci i odvjetnici još pregovaraju.

Normalno je da su pederi iz stranke stali iza šupka.

Financijska policija traži papire, a prometna gotovinu.

Zakon je stupio na snagu, a onda je i ustuknuo na snagu.

Nepoznavanje zakona ne oslobađa krivnje nikoga osim sudaca.

Svjedoci smo antagonizama među našim selima, gradovima, regijama. I onda se čudimo što ne možemo spojiti kraj s krajem.

Legenda do legende, heroj do heroja. Tu nema normalnog čovjeka.

Jadnik ne zna tko je, pa pita: „Znaš ti ko sam ja?“

U našoj firmi je kaos. U tijeku je revizija poviesti.

XY je teški propuh...i sva su mu vrata otvorena.

Slogan hrvatskog turizma: pare na sunce.

Prosvjetni savjetnici su bjezgunci iz učionica koji su shvatili da nisu za taj posao pa savjetuju one koji jesu za taj posao.

Naše školstvo je fleksibilno. Kombiniramo staru pedagogiju i novu demagogiju.

Mlade učimo ljubavi u školi koju mrze.

U nastavi bi trebalo povećati broj sati vjeronauka. Tako bi imali Školu za život poslije smrti.

Zašto bi obrazovanje bilo besplatno? Ako plaćamo pranje automobila, pranje suda, pranje veša, zašto ne bi plaćali i pranje mozga.

Profesor uzeo 500 eura za ispit. Pametnom dosta.

Hrvati znaju biti jako duhoviti. Samo, to nije za javnost.

Velikodušni su malodušni.

Tko je naš, nije svoj.

Mudrost narodnih poslovice? Pa dobro, svatko može istrpjeti jednu rečenicu.

Približio nam se meteor i kad je vidio kud je zašo – puko.

Kada pretendenti na unosne državne funkcije ističu svoje katoličanstvo, hoće reći da su navikli klečati.

Svijet ponovo upada u krizu. E, tu ih mi čekamo.

Što sam luđi, narod mi je bliži.

Svira himna, a meni se ne diže.

Ja sam jedan od nas koji nismo mi, ma što rekli
oni.

Ja sam sobomslīkar.

_UKORAK S Bremenom

Bog je svemoguć. Može i ne postojati.

Magla je toliko gusta da se ne vidi krst pred nosom.

Bog je autor Deset zapovijedi. Tko je urednik?

Svatko nosi svoj križ. Kardinala je dopao zlatni.

Kršćani stavljaju križ na zid, a kler stavlja zid na križ.

Optužba za šizmu – radost sadizmu.

Slatkorječivi? Trojanski pegazi.

Anđeli ne mogu pratiti svećenike. Mercedesi su brži.

Franjevački konop može poslužiti i za spašavanje
i za vješanje.

Kada će tko od nas u vječnost – pitanje je dana.

Nevjernici trče za suknjama, a vjernici za haljama.

Upisati vjenčane u Knjigu umrlih i nije neka
pogreška.

Neka vas stvaralački promašaji ne deprimiraju. Pa
i Svemogući je pokušao pa...

Kada bi ljudi vjerovali da Bog sve vidi, živjeli bi u
skloništima.

Kršćanstvo je prošlo put od progona do pogona.

Kršćani najradije pucaju iz klečećeg stava.

Lomače ne trebaju tumače.

Najveća rijeka? Valjda Stiks.

On je toliko prazan da je nedodirljiv.

Bezbojni ne podnose crne misli.

Teško je „ljubiti neprijatelje svoje“. Ali... bar im
odnijeti cvijeće na grob.

Znam da ništa ne znaš.

Kršćanstvo je kultura žrtve. Užitek u kulturi
prepušten je siromasima.

Kao prvo, nitko ništa ne radi zbog drugog.

U siromašnim zemljama milijuni umiru od žeđi, a
u bogatima od pića.

Amerika je bila obećana zemlja. A onda su došli
bljedoliki.

Koliko se krvi prolije po barelu nafte?

Militaristima je bomba vrijednost. A vrijednosti
padaju.

U svim zemljama se „privatno“ nasilje kažnjava.
Ljudi moraju čuvati snagu za državne potrebe.

Serijskim ubojicama se bavi policija, a
vanserijskim povijest.

Tko glasa za militariste stavlja si šljam na glavu.

Ovo je vrijeme nemira. Ali, opet će rat i ljudi će
počivati u miru.

Pečat epohi udaraju nepismeni.

Povijest pišaju pobjednici.

Mi – prvo lice množine opsjene.

Zgodno je podsjetiti da je giljotinu konstruirao Tobias Schmidt, graditelj klavira.

Obaveza građana je opismeniti se toliko da svatko može potpisati kapitulaciju.

Ljudi su nadmoćni životinjama. One ne mogu biti društvo dok ljudi mogu biti krdo.

Rehabilitacija nevinog stradalnika poslije smrti je kao upućivanje leša u toplice.

Je li Marx mrtvi kapital?

Je li u vrijeme Louisa XIV. bilo pomrčine Sunca?

Ratni bubnjevi? Glazba koja rasplače čovjeka.

Kaligula je patio od nesanice. A ni oni oko njega nisu mirno spavali.

Vapaj ksenofoba: „Zemljo, zatvori se !“

Sve je pod kontrolom – zvuči zlokobno.

Đavolu ne trebaju drva za potpalu.

Ljudi koji su proživjeli cijelo dvadeseto stoljeće bili su svjedoci burne povijesti i stalno su iznova morali učiti zemljopis.

Revolucionari umiru nasilnom smrću, a revolucije prirodnom.

U ratu, gradovi i sela gore, a ljudi se gase.

Protiv povraćanja je najbolje uzeti nešto šaljivo.

U rat je ušao kao konobar, a izišao kao general.
Mačak u vojničkim čizmama od sedam milja.

Balkan je možda „nesvjesno Evrope“ i sigurno
nesvjesno sebe.

Ne znam di mi je glava – reče giljotinirani.

Politička gramatika: preko pogodbenog do
zapovjednog načina.

Osnove nacionalizma: mi smo prvi, mrzimo
druge, nema treće.

Radnička zloća? Kapitalizam ih hrani, a oni
umiru od gladi.

Čovjek ne stigne živjeti jer rinta da bi osigurao
mirovinu od koje ne može živjeti.

Neki nemaju srca, neki nemaju mozga, a neki su
kompletne ličnosti.

Mnogi viču: „Upomoć!“ Tako ostvaruju pravo
glasa.

Velike korporacije? Pograbna poduzeća.

Tržište, produktivnost, rast, konkurentnost...
Zemlja je revna ploča.

Tko se još služi kalkulatorom, na njega se ne
računa.

Ako na ogradi pitome kućice piše „pazi, oštar
pas“, što bi trebalo pisati na ogradi banke.

Iz kaosa se može stvoriti red. U bolnicama,
ustanovama, trgovinama...

Seks je sirotinjska zabava, pa i ta zabava kratko traje.

Oženio je seks-bombu. Kad je malaksao seks, u kući ostala samo bomba.

Što vrijedi da je život pjesma kad čovjek nema sluha.

Klasični kriminal? Il' imetak ili metak.

Tko se igra s djecom, ostaje popišan. Tko se igra s mafijom, ne ostaje.

Vozio je tako brzo da ga je preteći mogla samo smrt.

On ima takvu predstavu o sebi da nema dovoljno velike scene na kojoj bi se mogla odigrati.

Lijepo je patiti kada te ništa ne boli.

Kod čovjeka je autentično samo ono što se ne uči.

Za napredak medicine najzaslužnije su bolesti.

Lijepo je kad čovjek ostane dijete. Samo da ne sere.

U meni živi više ljudi. I, ko za vraga, svi su bez love.

Zašto nekoga uvjeravati da je Zemlja okrugla ako mu je sve ravno.

Vrag je zainteresiran za moju dušu. Ima li većeg komplimenta?

Kad na vrbi rodi grožđe, bit će to trijumf znanosti.

Na izbornom listiću sam zaokružio urologa. Nisam glasao kako mi nalaže savjest nego prostata.

Ljudi nauče slova sa 4-5 godina, a onda 40-50 godina ne nauče čitati.

Znanje stečeno na ulici puno je rupa.

Neki ljudi odrastaju, dok drugi samo skupljaju godine.

Čovjek poput hrčka sprema stvari. Nikad se ne zna kad mogu ne trebati.

Djeca su naše pravo bogatstvo, a njihova potraživanja su takva da roditeljima treba pravo bogatstvo.

Mladi su naša prošlost.

O mrtvima se ne govori loše pa se to nadoknađuje na živima.

Optimisti misle da batina ima dva kraja, a realisti da nema kraja.

Samo su mrtvi izvan životne opasnosti.

Čovjek ne bi izrekao istinu o sebi ni kada bi je znao.

Spoznaja čovjeka razgoliti. Tako je još od Adama i Eve.

Dilema egocentrika: je li prije bilo jaje ili ja?

Siromašni inteligencijom preziru siromašnu inteligenciju.

Samoća je kći sumnje.

Nelojalna konkurencija...prostitutke se ne bave intelektualnim radom dok se intelektualci itekako bave prostitucijom.

Zaljubljeni do ušiju ništa ne čuju.

Kada se za nekoga kaže da „ima dušu“, hoće se reći da je neupotrebljiv.

Kako bijaše u početku tako sada i vazda: sklone negiranju čeka nogiranje.

Prvi se želi lišiti svih želja. Drugi želi ostvariti sve želje. Koji je ambiciozniji?

Dvije vrste novinara: prvi pišu o problemima društva, a drugi su problemi društva.

Ne postoji izum koji čovjek nije zloupotrijebio. Pogledajte televizor.

Novinari su sedma nečista sila.

Za slijepačku manjinu izmišljeno je pismo, a za slijepačku većinu televizija.

Ova civilizacija živi tek na aparatima. Mobitelu, kompjutoru, televizoru...

Teturam ukorak s vremenom.

Na čelu stola je uvijek dirigent, nikada čelist.

Kad je izmišljen kotač, kola su krenula nizbrdo.

Dirigent je odstupio nakon orkestriranih napada.

Mizantropologija.

Slama u glavi je prirodni materijal.

Svako guranje na vrh je Sizifov posao.

Rođenje? Početak kraja.

Ljudi pamte kao amebe. Srećom da se kao amebe
ne razmnožavaju.

Ako je sve jedno, onda je sve svejedno.

_KNJIŽEVNA HORIZONTALA

Aforizme pišem u postelji. Ja sam književna horizontala.

Pišem samo kratke crtice. Nepismeni to vide kao minuse.

Pišem libreto za operu „Error s ovoga svijeta.“

Inspiriran Miltonovim epom „Izgubljeni raj“, pišem ep „Izgubljena raja“. Do sada sam napisao naslov.

Dobri vodiči su bakar, zlato, Vergilije...

U Pascalovoj knjizi „Misli“ poglavlje „Bijeda čovjekova“ ima 104 stranice, a „Biljezi čovjekove veličine“ 39 stranica.

Svaka prodana duša si umišlja da je Faust.

Kada pisac simulira dubinu, čitatelj se davi.

Nije on loš pisac. Preciznije bi bilo reći – leš pisac.

Baš nešto kontam...da sam živio od pisanja koliko bih već dugo bio mrtav.

Našao sam se u aforizmu – reče mi veseli, žalosno netaleantirani aforističar. Kao objekt? – pitam.

Običaj je da kuća časti. Ako nije izdavačka.

Netaleantirani aforističar uspijeva u jednoj rečenici izmoriti tekst.

Čitatelji gutaju knjige, a književnost guta pisce.

Objekti satire nisu pacijenti s psihijatrije nego pacijanti za psihijatriju.

U mrtvačkom kovčegu, Čehovljevi „čovjek u futroli“ je došao na svoje.

Filozofija je na koljenima. I Kierkegaard je soren.

Lear je budala, a Shakespeare kralj.

Kierkegaard mi je pomogao koliko je mogao.
Dalje mi samo Bog može pomoći.

Szyborska? Miris poljskog cvijeća.

Ne treba biti samo samoironičan. Treba misliti na
sve ljude.

Nema osjećaj za tragično, a piše tragedije. Nema
smisla za humor, a piše komedije. To znači biti
profesionalac.

Od štiva o dvanaest apostola oporavljam se štivom
Dvanaest stolica.

Uspjeh u književnosti je fikcija.

XY znalački artikulira jeftine misli.

Julije Klović – aforističar slikarstva.

Nije vičan peru pa piše prozu s ključem.

Slikar slika mrtvu prirodu, a satiričar mrtvo društvo.

Čitanje je škola pisanja.

Život je pjesma u kojoj satiričari dištonaju.

Čehov nije imao sestru pa si je napisao tri.

Satirički nerv ljudima ide na živce.

Satira je protumračna obrana.

Knjige aforizama čitam od kraja prema početku.
Autori su naopaki tipovi.

Žene vole satiričare. Ali ne u svojoj kući.

Ljudima čitam misli. Ako ih napišu.

Satiričari pažljivo osluškuju sve što se prešućuje.

Najradije imam posla s lijenčinama.

Slažem daske, grede, crijep... Sve to može biti
građa za aforizam.

Dragi su mi oksimoroni „zimsko ljetovanje“, „živi
leš“, al' najdraži mi je „narodna mudrost“.

U totalitarnom sustavu pisac igra igru pismo-
glava.

Taj pisac je istraživao najmračnije čovjekove kutke
zavlačeći se vlastima u dupe.

Dupelizac je dokazani čovjekoljubac.

On se tako lukavo probija u književnom svijetu da
bi mu na kraju svake knjige trebala stajati bilješka
o liscu.

_SLAMKA S PASA

Duram u molu.

Reče mi mlada gospođa: „Imate 65 godina?! Ne bih vam dala.“

Zbrisao sam od njenog muža. Ne možeš se bosti s roгатim.

Tko uplovi u bračnu luku, mora platiti vez.

Žena je stup kuće. A kad je trudna – noseći stup.

Žena se tako ufurala u peglanje da sam i ja došao na red.

Što me briga za ženinog ljubavnika. Nije moj.

Nakon trideset godina se razveo i ostao bez ičega. Duga ljubav, čist račun.

Kakva bizarna smrt. Utopio se u dubokom dekolteu.

Navikao sam se da samo poslije seksa zapalim cigaretu. Tako sam prestao pušiti.

Brak? Tek dvoje ljudi, a uvijek neka gužva.

Žena rodila, a muž u birtiji u blaženom stanju.

Ako u braku često dolazi do kratkog spoja, treba zaviriti u brakorazvodnu kutiju.

Jedna dobra i jedna loša vijest: žena me napustila i ostala u stanu.

Kada čujem „moja bivša žena“, uvijek pomislim da je žena mrtva.

Brakovi su poput aviona. Kada upadnu u zrakoprazni prostor – propadaju.

Kada je počeo kupovati skupe parfeme, žena je shvatila da tu nešto smrdi.

Poljupci se šire usnenom predajom.

Uzalud trud logopeda. Ona ne zna reće ne.

Ja se budim, a on se već digao.

Zapalila je vatru u njegovom srcu, a sad mu gori pod nogama.

Za bivšeg muža s prezirom kaže „konj“ dok za sadašnjeg s ponosom ističe „učitelj jahanja“.

San mnogih žena: naći bogatog gubitnika.

Manekenke ne izlaze iz mode.

Seks dvoje u sobi punoj ogledala – orgije za
sramežljive.

Pišem neke erotske stvari. Po sjećanju.

Sve je više žena u vojsci. U artiljeriju primaju
samo top-modele.

Spisateljica koja puno troši? Spiskateljica.

Živim u skladu s prirodom. Kada kiša lije i ja se
nalijem.

Mislim da piće nije oštetilo moje organe. Za svaki
slučaj, ne provjeravam.

Nema smisla piti tablete ako se pije alkohol. Tako
sam prestao piti tablete.

Samo ja znam sebi skuhati kavu. Coffee to ego.

Više ne idem u kasino. Kocka je bačena.

Fizički rad? S tim se ne zamaram.

Imam i ja kriminalnih sklonosti. Kradem bogu dane.

Ne uplaćivati lutriju je dobitna kombinacija.

Pišem knjigu gastronomsko-filozofskih aforizama naslovljenu: Batak i ništavilo.

Slabi na slatko su tortalitarne ličnosti.

Prijatelj, slikar, spremio nam je doručak. Doručak na tavi.

Osjećam se kao kralj otkako mi je zubar stavio krunu.

Preskupo sam platio ugradnju zubi. Sada se grizem.

Otkako su mu razbili zube izgovara samo krnje rečenice.

Napokon sam našao pravi duhan. Jednostavno oduzima dah.

Motorna pila je pribor za jelu.

Ako moliš Boga da ne nađeš posao, sigurno će ti pomoći.

Medicina je toliko napredovala da se ne isplati biti zdrav.

Nekontrolirano mokrenje... za umrijeti od mijeha.

„Imate li vatre?
„Da, gori mi pod nogama.“

Kada u gradu ne bude ni kapljice alkohola ostvarit će se projekt „Zagreb na vodi“.

Pametni telefoni, pametni hladnjaci, pametne ploče... Što slijedi? Pametni kupus, pametne tikvice...

Naš atletičar je u trci na 800 metara ostvario polovičan rezultat. Pretrčao je 400 metara.

Sprinteri ne jedu brzu hranu.

Naš sprinter je najbrži na jeziku.

Centarfor tima je narkoman. On je naša udarna igla.

Nogomet treba zabraniti jer igrači „ginu na terenu“.

Hajdukovi igrači sanjaju o odlasku u bijeli svijet.

Pas je najbolji čovjekov prijatelj, a dupli pas je najbolji prijatelj nogometaša.

Glavni trg metropole zove se po običnom banu.
Ja car, pa ništa.

Ime kluba: Hajduk. Model upravljanja: hajdučija.

Carpaccio? Sirove strasti.

Pozvali su me na razgovor o simbolici kruha i vina. Obećao sam doći ako bude pršuta i sira.

Volim životinje, a volim i mljeveno.

Ne pitajte me o ljubavi za ljude. To bih zadržao za sebe.

Upucani u narodnjačkom klubu umro je s pjesmom na usnama.

Sav njegov život bi stao u jednu fuš-notu.

Sin mi je upao u loše društvo. Sada on meni daje novce.

A o news pojavama pitajte svog liječnika ili ljekarnika.

Uzeli su mi mjeru, al ništa od odijela.

Prijedimo preko toga – rekoše tenkisti.

Virus je došao iz Kine. Najebali smo ko žuti.

Ako Srbija uđe u NATO, NATO će joj oprostiti što ju je tukao.

Uključit ću se u raspravu o opasnom virusu. Ni ja o tome nemam pojma.

Današnji mali ekran prekrije pola zida.

Televizori se više ne popravljaju. Ni gledatelji.

Gledam li serije? Da! Serije promašaja.

Kada mačka ulovi pticu, ne kiti se tuđim perjem.

Otkako radim od kuće, najteže mi je na vrijeme doći na posao.

Upoznao sam samoga sebe. Ništa posebno.

Na dan parlamentarnih izbora bio sam u dilemi:
pelinkovac ili pivo?

Najbolje građeni ratnici su Japanci. Mali su pa ih
je teško pogoditi.

Sinoć sam bio van sebe. Skup izlazak.

Umro je genijalni bubnjar. I najveći majstori
ispadnu iz ritma.

Kada se aktiviram, radim kao vulkan. A aktiviram
se rijetko, kao vulkan.

Kada Dalmatinci smažu janjca i popiju hektolitar
vina, zapivaju o srići uz kapju uja i zrno soli.

Ubio sam se izvrsnom bosanskom pitom pa su mi
napravili autepsiju.

Sve si mislim...danas ću, sutra ću... pa čvrsto
odlučim, sutra ću.

Ispite sam polagao vrlo dobro, a onda sam se
zaposlio i počeo padati.

Sa nogometnih terena igrače se iznosi na
nosilima, a sa mafijaških u kovčezima.

Sudeći po noktima, on radi na crno.

Kažu da mudrost dolazi s godinama. Imam
šezdeset i pet i dosadilo mi čekati.

Crna kronika: zabio mu nož u vilicu.

Ako od mene tražite savjet, nema vam pomoći.

Nana mijesi pitu. Nanotehnologija.

Poslije vina preko glave, voda mi je do grla.

Žuta štampa sve češće piše o Kinezima.

U posljednjem šopingu sam kupio gaće i štap.

Taj roker je teški luđak. Heavy mentalac.

Ne bih se ja toliko hvalio svojim dometima da oni nisu znanstveno nedokazani.

Kad školsko zvono označi kraj sata dođe i profesorovih pet minuta.

Zašto bih se opterećivao starim porazima kad imam nove.

Ponekad mi ponešto ide na živce vrlo često.

Gatanje iz šalice kave? Zocrealizam.

_POGOVOR

_SAMOIRONIČNI PROMATRAČ I UMJETNOST SAŽIMANJA

Aforizme Jandre Drmića najprije sam čitala na društvenim mrežama, točnije na Facebooku. Na toj društvenoj mreži njeni korisnici objavljuju priče iz života, pa političke komentare uz novinske tekstove, najčešće pak fotografije djece, mora, hrane, cvijeća i okućnica. Obično su to duži tekstovi, rijetko se može vidjeti da netko objavi tek rečenicu dvije u kojima je zapravo sve sublimirano. I svakodnevica, i politika, obiteljske prilike i neprilike, ekonomija, nekad i metafizika... Sve to sažima u svojim aforizmima Jandre Drmić. Tek kasnije sam slučajno dobila knjigu na dar, „Antologiju hrvatskog aforizma“ u kojoj je upravo Drmić najzastupljeniji autor. Aforizme je objavljivao u različitim časopisima, novinama, na elektroničkim medijima itd. Inače, Jandre Drmić je zagrebački srednjoškolski profesor, a iza sebe ima pet knjiga aforizama. U jednom intervjuu koji je dao za „Slobodnu Dalmaciju“, Drmić navodi da mu je jedan od književnih favorita Ivan Slamnig. I moram priznati da sam to sama pomislila i ne znajući taj podatak. Naime, Drmić se u svojim kratkim, satiričkim oblicima posebno igra riječima, preokreće ih, stvara kalambure, paradokse, igra se realizacijom metafore, pa mu taj jezički ludizam koji je karakterističan za Slamniga, pomaže da bude što duhovitiji u komentaru našeg svagdana. Ono što je pak posebnost njegova iskaza je to da oštra društvena kritika nikad ne prelazi u gorčinu, a niti je autoru cilj pisati invektive. On je prije svega nenametljivi, samoironični promatrač koji jezičnim igrama očuđuje stvari i pojave koje bi nekom drugom, manje

senzibilnom i oštroumnom, promakle. Važno je da je kao vrstan satiričar autor okrenut protiv moći, države, uvijek je na strani pravde, tzv. malog čovjeka, ali pritom ne gubi iluzije o mudrosti i buntovnosti puka jer ističe: „Prezreni na svijetu ustaju samo kad svira nacionalna hima“. I u novoj knjizi „Kalambure baruta“ upravo će ironično pisati na naše teme u poglavlju znakovito naslovljenom „Naša stvar“, a to znači, na temu domovine, lažnog patriotizma, licemjerja, grabeži, školstva, korupcije, ratnog profiterstva koje ne jenjava itd. Izdavam vrhunske aforizme „Ugledni kriminalac poslao arhimedovsku poruku policiji: „Ne dirajte moje krugove!“ ili „U ratu je bio zadužen za raketni sustav, a u miru se prebacio na raketni“ ili „Nemate za zimovanje...nemate za ljetovanje... pa imate hrvatsko proljeće“. Ili, „Kod nas su i mine zaostale.“ Na kraju je zaključak da „Tko je naš, nije svoj.“ Naime, svaki kolektizam briše osobnost. Odlični su i aforizmi o farizejštini, klerikalizmu u kojima autor zaključuje kako je „Kršćanstvo prošlo put od progona do pogona“. Drmić zbori i o đavlima i ađelima, ratovima, povijesnim ličnostima, aludira na filmove, književna djela, nacionalizam, a upravo je Balkanu posvetio odličan aforizam koji možemo čitati i u psihoanalitičkom ključu „Balkan je *možda* „nesvjesno Evrope“ i *sigurno* nesvjesno sebe.“ Zanimljivi su i paradoksi poput onog „Mladi su naša prošlost.“ Autor baš i ne pršti od vjere u čovjeka, niti u progres čovječanstva, a i o sebi govori bez iluzije. Veli, upoznao je sebe i „nije ništa posebno“. Neki aforizmi su cinični, npr. „Rođenje? Početak kraja.“ Drmić piše duhovite zapise o braku, seksualnosti, zeza se na račun svoje dokonosti „Imam i ja kriminalnih sklonosti. Kradem bogu dane.“ Neki aforizmi reflektiraju i situaciju s pandemijom: „Otkako radim od kuće, najteže mi je na vrijeme doći na posao.“ Odličan je ciklus autorefleksivnih i metanarativnih aforizama „Književna horizontala“. Posebno je zanimljiv aforizam „Pišem samo kratke crtice. Nepismeni to vide kao minuse.“ Autor je i sam svjestan i ističe da se u nas ne cijeni kratka forma, jer mi smo epsko društvo, volimo sve naširoko i nadugačko. Kako u jednom aforizmu kaže:

„On piše nadugo, naširoko i nažalost“. Zato i jesmo, nadovezujem se, obasuti mnoštvom loše literature, napose romana o kojima se pišu laude samo zato jer su to romani, pretenciozne forme u kojima se ne mora izreći ništa posebno, no ostala je ta slika još iz realizma, da samo romani mogu kao književna vrsta pružiti cjelovitu sliku svijeta. Drmić se ne želi gurati u tom svijetu književne laži, i sam ističe da je „uspjeh u književnosti fikcija“, a sam je izdavač vlastitih knjiga, uz pomoć prijatelja i uživa u stvaranju i podršci čitatelja, jer ionako više voli „individualnu ludost nego narodnu mudrost“. Drmić ironizira i pisce koji su dupelisci, lisci dupelisci, povezani s vlašću te kaže: „On se tako lukavo probija u književnom svijetu da bi mu na kraju svake knjige trebala stajati bilješka o liscu.“ Dok čitam njegov rukopis, na pamet mi pada genijalni feralovac Predrag Lucić čija je britka satira godinama uveseljavala građane koji se nisu slizali s vlašću, niti pristali na već potrošene mitove. Nakon njegove prerane smrti, ostalo je malo kvalitetne satire u Hrvata, pa je tim više gušt čitati gotovo svaki dan aforizme Jandre Drmića. Autor duhovito kaže da mu je domet jedna rečenica, eventualno dvije kraće. No u to malo riči, da sad kažem i koju po dalmatinski, jer Jandre se baš u Splitu školovao i radio, stane puno tog, i gorkog i smišnog, i šaka suza, i vrića smija. Rijetko se danas može vidjeti da netko objavi tek rečenicu dvije, a u kojima je toliko priče. Umjetnost sažimanja. Kako sam autor na jednom mjestu kaže: „Aforizam treba zbijati dok ne pukne“.

I doista, njegovi aforizmi pucaju.

DARIJA ŽILIĆ

_BILJEŠKA O PISCU

Jandre Drmić je rođen 1955. u zaseoku Vrilu (malom kao aforizam), Tomislavgrad, Bosna i Hercegovina. Osnovnu i srednju školu završio je u Splitu u kojem je živio do 1993. kada seli u Zagreb u kojem je još živ. Od škola ima još Filozofski fakultet. Oženjen, otac sina i kćeri. Objavio je knjige aforizama, sve u vlastitoj nakladi:

Plodovi mora (ZAGREB, 2008.)

Aureole na sniženju (ZAGREB, 2010.)

Maslinarstvo u Eskima (ZAGREB, 2013.)

Optimisti iz Sodome (ZAGREB, 2016.)

Skeptička jama (ZAGREB, 2018.)

Zastupljen je u antologijama i zbornicima objavljenim u Hrvatskoj, Srbiji, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Makedoniji, Rumunjskoj i Rusiji.

Puno čita, malo piše.